

## Zambia



### Achtergrond informatie

<i>Volledige naam</i>	:	Republic of Zambia
<i>Oppervlakte</i>	:	20 keer zo groot als Nederland
<i>Populatie</i>	:	ca. 12 miljoen
<i>Hoofdstad</i>	:	Lusaka
<i>Taa</i>	:	Engels en voornamelijk drie grote dialecten Bemba, Nyanja & Tonga.
<i>Munteenheid</i>	:	Kwacha. 1 € ≈ 4500 ZMK
<i>Religie</i>	:	Christendom
<i>Regeringsvorm</i>	:	Republiek o.l.v. P.L. Mwanawasa
<i>Visa</i>	:	Ja

### Handige websites

<http://www.zambiatourism.com/welcome.htm>

<http://www.zambiaembassy.org/>

[http://www.uis.unesco.org/profiles/selectCountry\\_en.aspx](http://www.uis.unesco.org/profiles/selectCountry_en.aspx)

### Geschiedenis

In 1953 werden Noord-Rhodesië (het huidige Zambia), Zuid-Rhodesië (het huidige Zimbabwe) en Nyasaland (het huidige Malawi) tot één Centraal-Afrikaanse Federatie gevoegd onder leiding van de Britten. Er kwam felle protest tegen de bezetting van onder andere de toekomstige eerste president dr. Kenneth Kaunda.

Op 24 oktober 1964 werd Noord-Rhodesië onder de naam Zambia een onafhankelijke republiek met Kaunda als president. President Kaunda voerde sindsdien een beleid van *Zambiaans humanisme*. Het Zambiaans humanisme greep terug op de Zambiaanse tradities, maar ook een vorm van socialisme werd geïntroduceerd. Daarnaast drukte het christendom haar stempel op het Zambiaans humanisme.

Tussen 1968 en 1991 werden er staatsbedrijven opgericht, daarnaast bleef echter ook de privé-sector bestaan. Kaunda werd een gevierd en gezien staatsman. Zijn politiek van verzoening en non-racialiteit, geweldloosheid en democratie, ondervond veel populariteit.

In de jaren tachtig verslechterde de economie en ontstond er serieuze oppositie tegen het bewind van president Kaunda. Bij verkiezingen van 1992 werd Frederick Chiluba tot president gekozen. Kaunda trad af. President Chiluba voerde direct een

grootscheepse privatisering door. Hierdoor verkreeg Zambia meer krediet. In juli 1992 schold de Club van Parijs de helft van Zambia's schulden kwijt. In 1993 pleegden aanhangers van ex-president Kaunda een mislukte staatsgreep.

De regering-Chiluba werd geteisterd door schandalen en was vrij autocratisch. Desondanks kon Chiluba tot 2002 president blijven. Vanaf 2 januari 2002 en tot op heden is Levy Patrick Mwanawasa president en is Zambia politiek en economisch stabiel maar is ontwikkeling nog steeds nodig.

## Klimaat

Zambia ligt relatief vrij hoog, en daardoor zijn de gemiddelde temperaturen lager dan die in veel andere landen van tropisch Afrika. Zambia heeft dan ook een gematigd klimaat met alle kenmerken van een savanneklimaat. Alleen de dalen van de Midden-Zambezi en de Luapula zijn het gehele jaar heet en vochtig met gemiddeld 25°C. In de rest van Zambia bedraagt de gemiddelde jaartemperatuur ca. 22°C.

Over het algemeen is Juli de koelste maand (gemiddelde temperatuur te Lusaka 15,4°C) en oktober de warmste maand (idem 24°C).

De regentijd begint in het Noorden eind oktober, en duurt ca. zes maanden langer dan in het zuiden. De gemiddelde jaarlijkse neerslaghoeveelheid in het noorden bedraagt 1000-1500 mm en in het zuiden 600-1000 mm.

In Zambia kunnen drie seizoenen worden onderscheiden:

- een koel droog seizoen (april-augustus) waarbij het 's nachts kan afkoelen tot 4-5°C, met name in juli, de 'koudste' maand. De dagtemperaturen op de plateaus variëren van 23-26°C, en in de valleien van 24-28°C.
- een heet droog seizoen (augustus-november) voorafgaand aan de regentijd. De dagtemperaturen op de plateaus variëren van 26-30°C en in de valleien van 38-42°C.
- een warm nat seizoen (november-april) waarin de temperaturen op de plateaus rond 27°C en in de valleien rond 32°C liggen. De luchtvochtigheid ligt in deze periode tussen 70-80%. In de regentijd regent het niet voortdurend, maar wisselen natte en droge dagen elkaar af.

## Taal

In Zambia worden ruim 70 talengesproken. Zeven talen hebben een officiële status gekregen van de overheid en zijn ook de meest voorkomende. Etnisch is Zambia erg divers en er is dan ook niet één taal die qua gebruik de rest overheerst. Dit maakt het lastig om één van de inheemse talen te gebruiken als nationale taal, zoals wel gebeurd is in Tanzania en Kenia met het Swahili.

Er zijn echter wel grote verschillen tussen de verspreidingsgraden van de diverse talen. Dit maakte de keuze voor zeven officiële talen mogelijk: Bemba, Kaonde, Lozi, Lunda, Luvale, Nyanja en Tonga.

De rol van een aantal van de officiële talen is in de loop van de jaren belangrijker geworden. Bemba, Nyanja en Tonga zijn in stedelijke gebieden als de Copperbelt en de hoofdstad Lusaka de meest gesproken lokale talen.

Naast de lokale talen is het Engels de nationale voertaal. Na de onafhankelijkheid in 1964 is Engels de voertaal en wordt het algeheel onderwezen binnen de nationale scholen. Alhoewel je op straat en binnenshuis vaak lokale talen hoort is Engels de voertaal. De communicatie zal voor westerlingen die Engels niet als moedertaal hebben in het begin enigszins lastig zijn door het Afrikaanse accent dat Afrikanen gebruiken.

Bijna alle Zambianen in de steden spreken Engels en op veel plaatsen kun je dan ook zonder problemen met Engels terecht. Communicatie in het Engels is mogelijk vanaf een leeftijd van ongeveer 10 jaar, dit is rond groep 5-6.

## Geografie

Zambia is volledig omringd door andere landen en grenst in het noorden en het noordoosten aan de Democratische Republiek Congo (1930 kilometer), in het noordwesten aan Tanzania (338 km), in het oosten aan Malawi (837 km), in het zuidoosten aan Mozambique (419 km) en Zimbabwe (797 km), in het zuidwesten aan Namibië (233 km) en in het westen aan Angola (1110 km).



## Tijdverschil

De Nederlandse zomertijd is gelijk aan de Zambiaanse tijd. De Nederlandse wintertijd is één uur eerder dan die in Zambia.

## Inenting

Ziekte	Vaccinatie
Difterie Tetanus Polio	Vaccinatie is aanbevolen
Hepatitis A	Vaccinatie is aanbevolen
Hepatitis B	Vaccinatie is aanbevolen voor reizigers die risicoactiviteiten ondernemen (raften, motorrijden, tatoeages etc.), of die lang en vaak reizen.
Malaria	Door middel van medicijnen
Buiktyfus	Vaccinatie is aanbevolen bij een verblijfsperiode langer dan 3 maanden
Gele Koorts	Indien u uit een endemisch gele koorts gebied komt, is vaccinatie tegen gele koorts verplicht voor dit land
Cholera	Medisch gezien is vaccinatie tegen cholera overbodig.
Bilharzia	Er bestaat geen vaccin tegen bilharzia.

(voor een omschrijving van de verschillende ziekte verwijzen wij je naar bijlage 1)

## Project omschrijving

ISOP Zambia is een ISOP georganiseerd project dat gericht is op het verbeteren van het belang van lichamelijke activiteit en sport door het *aanbieden van bewegingsonderwijs* op middelbare basisscholen in Lusaka.

ISOP Zambia en ISOP Tanzania zijn vergelijkbare projecten aangepast aan de specifieke context, mogelijkheden en tekortkomingen van het betreffende land en regio.

In samenwerking met de Zambiaanse organisatie Sport In Action (SIA) start ISOP begin 2008 een project voor het verbeteren van het bewegingsonderwijs op lokale overheidsscholen. Het zal van start gaan als een pilot en studenten zullen dan ook *zelfstandig maar intensief samenwerken* met de lokale scholen in de hoofdstad Lusaka. De begeleiding en voorbereiding vanuit Nederland zal gebeuren door ISOP. De dagelijkse begeleiding zal door Sport In Action vanuit Zambia worden geregeld. Dit uiteraard in samenwerking met ISOP.

Sport In Action is een NGO (non governmental organisation) dat sport gebruikt voor ontwikkeling. SIA gebruikt sport en lichamelijke activiteiten om zelfontwikkeling, motivatie en zelfvertrouwen te realiseren zodat de sociale cohesie binnen

gemeenschappen wordt verbeterd. Met een breed aantal projecten zowel binnen als buiten de school is SIA de grootste en oudste sportontwikkelings organisatie van Zambia.

ISOP focust zich op het gebruik van sportontwikkelingsprojecten met een kleinschalig en duurzaam karakter. Een belangrijk doel van ISOP en de Afrikaanse projecten is het *trainen van de docenten* in het lesgeven van bewegingsonderwijs. ISOP probeert binnen *de Afrikaanse context*, door intensieve samenwerking van de student en lokale school & docent, het belang en bewustzijn van sport en lichamelijke activiteit binnen de school te verbeteren. Dit proces heeft verschillende stappen waarbij de docent wordt getraind *van observator tot professional*. Dit proces vergt veel tijd en toewijding van de school, student en docent en zal essentieel zijn voor het resultaat van het project en de duurzame basis van sportontwikkeling.

Om een duurzaam programma voor het bewegingsonderwijs op de verschillende scholen te creëren gelooft ISOP in integratie van de student binnen de Zambiaanse context. Studenten werken zoals gezegd zelfstandig op een lokale school en leven daarnaast in gastgezinnen. Elke student heeft een eigen gastgezin met acceptabele levensvoorzieningen. Uiteraard streven we ernaar om studenten dichtbij hun stageschool, elkaar en het kantoor van SIA te plaatsen. ISOP streeft om minimaal 2 en maximaal 6 (voor de pilot maximaal 3) studenten naar Zambia per projectperiode te sturen. Periode 1 loopt van Januari tot Juli. Periode 2 loopt van Juli tot December.

Om de integratie te bevorderen is een actieve rol van de student zowel binnen als buiten de stageschool van groot belang. Het is dan ook zo dat studenten met andere projecten en programma's van SIA meedraaien en dat SIA de studenten stuurt bij het ontwikkelen en implementeren van het bewegingsonderwijs en de daarbij horende sport promotie programma's.

Dit project biedt kansen voor studenten van hbo niveau om professionele en persoonlijke ervaring op te doen op het gebied van bewegingsonderwijs, sport en ontwikkeling. ISOP is opzoek naar zelfstandige en actieve studenten die openstaan voor een andere cultuur en competent zijn om lessen bewegingsonderwijs te verzorgen.

Zie voor meer informatie over Sport In Action [www.sportinaction.org](http://www.sportinaction.org)